

— słaby matarjał budzie nadrukavany i hetym skompramituje biełaruskuju navuku, što nia moža nie adbicca na biełaruskaj sprawie naahuł. Rabić my možam tolki *dobra*.

U intaresach sprawy treba spadziavacca, što inicijatywnaja hrupa daś patrebnaja vyjaśnieńni.

Palemika z Pańkovam*

Paznajomiŭsia z frahmentami listu spad. M. Pańkova da adnaho majho znajomaha u Vilni i z hetym adkazam jahonym, ja ućvierdziŭsia u pieršym svaim pierakanańni, što u vasobie M. Pańkova majem daćynieńnie z idealistym, dy z idejnym i wielmi cennym Kryvičom. Ale darma! Ja ničoha nie mahu adniać ani dadać da taho, što napisaŭ u sprawie projektu „Biełaruskaje Narodnaje Encyklopedyi“ u №36 „Biełaruskaha hołasu“.

Da histaryčnych nazovaŭ biełaruskaha narodu

Jak viedama, pieršym ahulnanacyjanalnym nazovam našaha narodu byŭ nazoŭ *Kryvičy* (mužčyna — *Kryvič*, *Kryvičanin*, žančyna — *Kryvičanka*), *Kryŭja*, *kryvicki*, a z XIII stah. pobač iz hetym užyvajecca užo i nazoŭ *Ličvin*, *Litva*, *litoŭski*. Da pałaviny XIV stah. pieravažaje nazoŭ heny (pieršy), a z pałaviny XIV stah. hety (druhi). Ad pačatku XV da pačatku XIX stah. užyvajecca vylučna nazoŭ *Litva*, *Ličvin*, *litoŭski*, a pieravažaje hety nazoŭ nad inšymi da kanca XIX stah. Voś što, miž inšaha, kaža ab hetym nazovie polski vučony A. Brückner: „Mówimy ciągle *litewski*, *Litwin*, ale to tylko zamiast *białoruski*, *Białorus*, bo w r. 1510 nikomu nie o Litwie właściwej, etnograficznej ani śnilo; jeszcze Rej w r. 1562. Litwinem Białorusina nazywał, a w Moskwie i w XVII wieku *litowski* tyle, co białoruski (Rusko-polski rękopis z r. 1510 // Slavia, VII, 1, bał. 10—11).

Kanstancin Jezavitaŭ

(U 50–yja uhodki naradzinaŭ)

Kanstancin Jezavitaŭ radziŭsia 17.11.1893 h. u Dźvinsku, dzie bačka jahony służyŭ u vojsku (u Pieršuju švietnuju vajnu bačka K. Jezavitava — Barys Jezavitaŭ — dasłużyŭsia kapitana). A pachodziać Jezavitavy z Połackaha pavietu.

U 1908 h. Kastuś kančaje 6–ciklasnuju szkołu mieskaju u Dźvinsku. Vyhładała, što, zmałku hadujučysia u vajsakovaj atmasfery, Kastuś pojdzie pa vajsakovaj darozie, kudy i kiravaŭ jaho bačka, ale imknieńnie pracavać dzieła lepšaj doli narodu i bačany pry padkam ździek achvicera nad žaŭnieram pakiravali syna u druhi bok. Zamiž vajennaj školy jon prośle dvuhodniaj pryhatovy zdaje u 1910 h. akzamin za narodnaha vučyciela. Uvosień 1913 h. jon padajecca u Viciebski vučycielski instytut.

U vučycielskim instytucie K. Jezavitaŭ należyć da litaraturnaha hrudka, katoraha byŭ adnym iz zakładańnikaŭ. Siabry henaha hrudka paźniej stali viedamy jak biełaruskija dziejačy (Jazep Troška, Anton Balicki, Alaksiej Kačynski, Daniła Vasileŭski i inšyja).

Skončyŭszy u studni 1916 h. Viciebski vučycielski instytut, K. Jezavitaŭ padaŭsia u Paŭlaŭskuju vajennuju szkołu u Pieciarburzie. Pa skončańni jaje za 4 miesiacy (z pryčyny vajennaha času), jon byŭ pakinieny małodšym achviceram pry škole. U škole prabyŭ hod, adale służyŭ na froncie, dzie adziaržaŭ rangu paručnika i byŭ pradstaŭleny u štabs–kapitany.